“De Wekker”, juni 1960, 14e jaargang, nummer 4.

Ontvangen van Rob Lampen, Rotterdam.

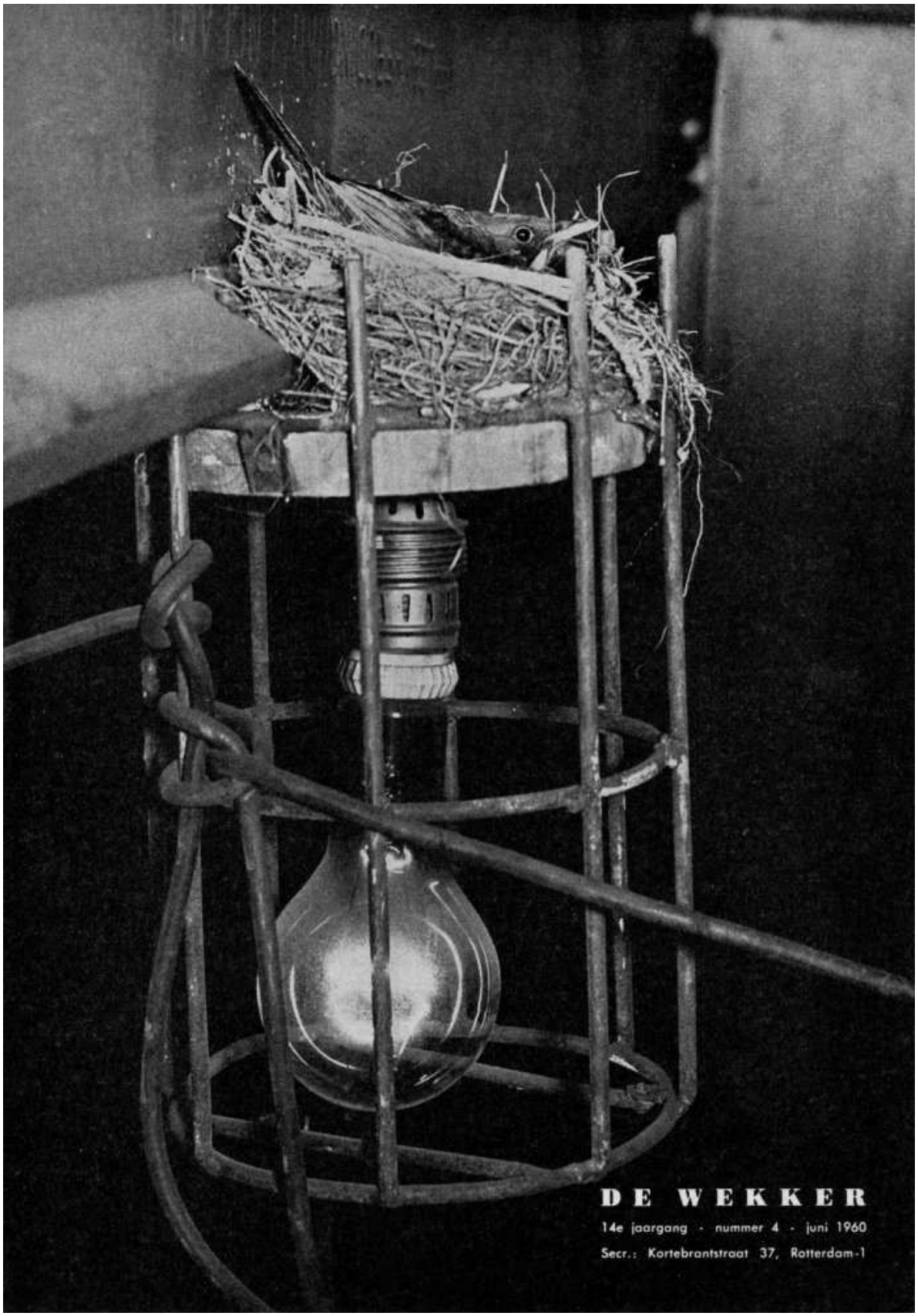

DE WEKKER

Maandblad van de Vereniging van Personeel in dienst bij De Rotterdamsche Droogdok Maatschappij N.V. en de Scheepsbouw Maatschappij „Nieuwe Waterweg" N.V.

„W.E.K."

Opgericht 21 april 1944 - Kon. erkend 16 mei 1951

SECRETARIAAT:
M. P. van der Borden, Kortebrantstraat 37, Rotterdam-1, Telefoon 12 86 43

REDACTIE-ADRES:
Karimunstraat 12, Rotterdam-22

INHOUD:

Bij de voorpagina 2
Overdracht Madison Lloyd 3
Gemeenschapszin ? 4
Weersvoorspellingen 5
Een eigen huis 6
Veilig verkeer 8
Heelal en aarde 9
40.000 immigranten 10
Modelbouwclub 11
Reisclub 12

Kopij voor het volgend nummer dient uiterlijk op de 10e in het bezit van de redactie te zijn.

bij de voorpagina

Even stilte

In het ruim van de 304, het in aanbouw zijnde motorschip Gaasterdyk voor de H.A.L., zat een lijster te broeden. Het diertje had z'n nestje gebouwd op een looplamp en wachtte rustig en gelaten in de „woestijn van techniek" de dingen af.

Ondanks de netelige situatie werd het vogelgezin met 4 kleintjes uitgebreid.

We behoeven ons niet af te vragen wat de diertjes heeft bewogen juist deze plaats uit te kiezen om het nestje te kunnen bouwen. Veel wat natuurlijk is kan niet verklaard of bewezen worden, al menen sommigen van wel. Opvallend is wel dat een dergelijk voorval de toeschouwer voor een ogenblik losmaakt van de aandacht die hij dagelijks voor de techniek moet hebben en waardoor hij, willens of niet willens, opgeslokt dreigt te worden.

Bij het zien van de plaat echter valt er een stilte, bijna als een waarschuwing : „Kijk toch eens even !" Wat een volkomen overgave van de natuur in deze baaierd van lawaai .

Even stilte voor de lijster.

Het betekent je realiseren dat de z.g. gewone dingen van het leven belangrijk genoeg zijn om er over na te denken.

Nadat op 1 en 2 juni j.l. met zeer fraai weer, op de Noordzee de technische proeftocht was gehouden, werd op de daaropvolgende 10e juni het schip aan de Koninklijke Rotterdamsche Lloyd overgedragen.

In afwijking van de overdracht van de Merwe Lloyd, hetgeen aan de Lloydkade geschiedde, werd nu, ten gerieve van het grote aantal door de K.R.L. genode relaties, besloten het schip op een eendaagse tocht op de Noordzee over te dragen en van vlag te wisselen.

Ook deze tocht, die van 10 uur 's morgens tot 5 uur 's middags duurde, werd begunstigd door fraai weer.

Op de Noordzee aangekomen verzamelde zich het grote gezelschap aan B.B. achter op het hoofddek, waar te circa 12.00 uur de blauw-wit-blauwe vlag van de R.D.M. gestreken en de kantoorvlag van de K.R.L. gehesen werd aan de achterste mast.

Onze directeur Ir. J. C. van Reenen droeg daarna namens de R.D.M. het schip over aan de K.R.L., vertegenwoordigd door haar directeur, de heer B. E. Ruys.

De heer Van Reenen wenste daarbij de rederij, de bemanning en het schip veel geluk en een behouden vaart.

Vervolgens sprak de heer Ruys er zijn voldoening over uit dit fraaie, snelle en solide schip van de R.D.M. te kunnen overnemen;

Overdracht m.s. Madison Lloyd

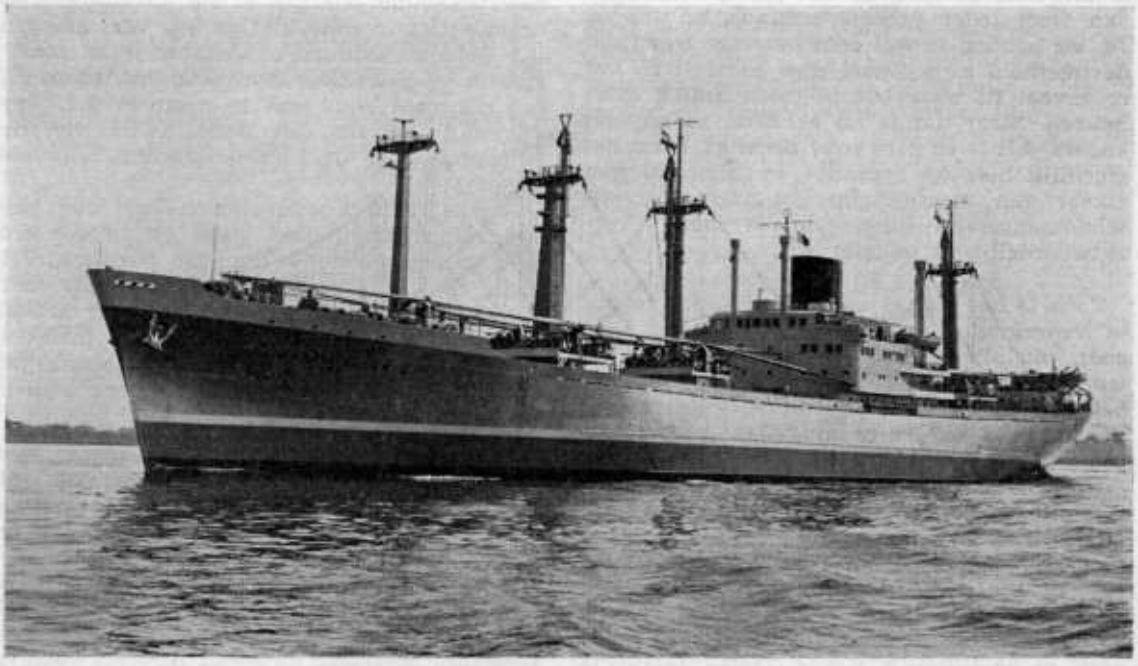

tevens dankte hij allen die aan de bouw ervan hebben medegewerkt.

Het verheugde hem tevens te kunnen mededelen dat de K.R.L. de bouw van een zusterschip van de Madison Lloyd aan de R.D.M. heeft opgedragen, dit ondanks de slechte vooruitzichten in de scheepvaart. Vooral voor de K.R.L., die de vaart op Indonesië moet missen, is dit een moeilijke tijd. Door voor de schepen in andere richtingen emplooy te zoeken hoopt men, vooral door het in de vaart brengen van deze moderne, snelle speciaal ingerichte schepen, de moeilijke tijd het hoofd te kunnen bieden.

Aardig was het dat mevrouw Van Stolk - Sijthoff uit New York, die het schip op 6 februari j.l. zijn naam gaf, ook thans enkele vriendelijke woorden tot de reder en de scheepsbouwer sprak.

Ook was er een deputatie aan boord van het Dalton lyceum te Voorburg, n.l. de leraar Drs. H. J. Jacobs Jr., vergezeld van 4 leerlingen van de school, die het schip in Nevas verband heeft geadopteerd.

Te circa 5 uur meerde de Madison Lloyd weer aan de Lloydkade, werd het bouwnummer 303 van de lijst van schepen in aanbouw afgevoerd, doch niet nadat R.D.M. nr. 305 er aan toegevoegd was.

Een uitvoerige beschrijving van de Madison Lloyd gaven wij in ons februari nummer, ter gelegenheid van de tewaterlating.

Gemeenschapszin ?

Bezit de gemiddelde Nederlander gemeenschapszin ? Daarover zou men het wel eens kunnen hebben. Er zijn veel mensen die beweren dat wij echte individualisten zijn en niets voor de gemeenschap over hebben. We houden ons het liefst maar met onze eigen zaken bezig; met onze persoonlijke belangen of die van ons gezin en verder bemoeien we ons zo min mogelijk met onze medemensen. Als het ons maar goed gaat, dan zijn we allang tevreden. En „de overheid" of „de regering"' of „de kerk" is er om te zorgen voor de gemeenschap en voor wie het niet goed gaat.

Is dat nu allemaal zo ? Er schuilt in die beschuldiging beslist wel enige waarheid. Wij lopen in het algemeen ten bate van de gemeenschap zeker niet erg gauw warm. Zeker niet wanneer het om wat men dan wel noemt „nationale belangen" gaat. Wij beschouwen het als vanzelfsprekend dat de overheid er is om voor de gemeenschap te zorgen. Dat is allemaal precies bij de wet geregeld en dan weet ieder precies waaraan hij toe is. Ja, we hebben er wel eens bezwaar tegen dat de overheid zich overal mee bemoeit en dat er zoveel is, waarvoor je toestemming moet hebben. Maar dat is nu eenmaal zo en niet anders. Als je er goed over nadenkt, komt het eigenlijk hier op neer dat we allemaal met elkaar van mening zijn dat voor gemeenschapsaangelegenheden „de overheid" verantwoordelijk is en niet wij.

Toch is het ook al weer beslist niet zo dat in Nederland alles wat de gemeenschap aangaat, uitsluitend door de overheid behartigd wordt. Het „particulier initiatief", om dat bekende woord maar eens even te gebruiken, neemt zelfs in onze samenleving een vrij grote plaats in.

Hoeveel instellingen zijn er niet die echt uitsluitend ten bate van de gemeenschap werken ? Hoeveel arbeid wordt niet geheel belangeloos door verenigingen en organisaties verricht ten bate van hulpbehoevenden en misdeelden ? Dus zijn er toch wel tekenen van gemeenschapszin onder het Nederlandse volk te bespeuren ? Zeker, beslist wel ! Op het gebied van hulp in nood, van kinderbescherming, opvoeding, ziekenzorg, ook in sport en ontspanning word veel, heel veel gedaan. Er zijn gelukkig heel wat mensen die hun krachten in dienst van hun naasten stellen.

Maar, ...wagen we nog een keer te vragen,..... is het toch ook niet zo, dat de meesten onder ons aan al die instellingen en organisaties in feite niet zo erg veel gelegen is ? Behalve natuurlijk, wanneer je er rechtstreeks bij betrokken bent. Kan ons het werk, om nu maar eens wat te noemen, van Pro Juventute of van het Rode Kruis, van de Blindenzorg of de t.b.c.-bestrijding erg veel schelen ?

Als het anders was, zouden toch niet alle weldadige organisaties altijd en immer om geld verlegen zitten ? Dan zou het toch niet nodig zijn dat voor alle mogelijke steeds voor komende behoeften altijd maar weer acties, speldjesdagen of geldinzamelingen moesten worden gehouden ? Men geeft daaraan, ja; maar enthousiast zijn de mensen er zelden voor.

Enthousiast ! Daar hebben we ineens een woord dat voor de hele zaak, waarover het hier gaat, van grote betekenis is. Werkelijke gemeenschapszin heeft iets met enthousiast te maken. En als men de vraag stelt of de gemiddelde Nederlander gauw enthousiast is voor de noden van zijn medemensen, dan moet daarop in het algemeen ontkennend geantwoord worden.

Is hij dan nimmer enthousiast? Toont hij nooit in enthousiasme gemeenschapszin? Het is merkwaardig, maar daarop kunnen we onmiddellijk antwoorden: in bepaalde gevallen toont hij die wel degelijk. Er zijn talrijke voorbeelden te noemen: watersnood, hulpverlening bij ongelukken, noodsituaties, waarin ons volk geheel en al, in al zijn lagen, in beweging schijnt te komen. Dan wordt er ineens van grote offerzin blijk gegeven en van warm medeleven. Met andere woorden: het Nederlandse volk toont wel degelijk nu en dan gemeenschapszin, maar het lijkt wel of het een eigenschap is, die heel lang sluimerend blijft. Uitingen van oprechte, levende gemeenschapszin worden meestal pas door één of andere gebeurtenis spontaan opgewekt. Als de sleutel tot het geheim van die spontaniteit is gevonden, ziet men soms verrassende dingen gebeuren.

En daarna keert ieder weer zo gauw mogelijk rustig naar Jantje en Pietje en Marietje in eigen huisje terug.

Gemeenschapszin komt bij verschillende volken heel verschillend tevoorschijn. Onder de volkeren van Europa is het Nederlandse er zeker niet een, dat van gebrek aan gemeenschapszin getuigt. Misschien kan men dit historisch wel verklaren, doordat in het verleden de gemeenschappelijke strijd tegen het water onze gemeenschapszin heeft versterkt, vooral in tijden van plotseling opkomende nood. Men mag er wat ons betreft de tachtigjarige oorlog ook nog bij halen.

De Nederlander toont gemeenschapszin.... als de nood aan de man komt. Een volgend maal zouden we iets willen vertellen over een heel typische vorm van gemeenschapszin in Amerika.

WEERSVOORSPELLINGEN VAN VISSERS.

Niet minder dan de boer is de zeeman afhankelijk van het weer. Vroeger, toen men nog geen mechanisch voortbewogen schepen had en de wind de enige stuwkracht was, nog meer dan tegenwoordig.

Het is dan ook geen wonder dat de bemanningen van onze vissersschepen zich aan verschillende voorspellingen waagden, die in de vorm van een rijmpje zijn blijven voortbestaan.

We willen hieronder enkele van deze zegswijzen aan de vergetelheid ontrukken.

Een liggende maan doet zeelui staan,
Een staande maan doet zeelui gaan.

Na St. Jan
Neemt de zee geen buien meer an.

Een kring om de maan,
Dat kan nog gaan.
Een kring om de zon,
Daar schreien vrouwen en kinderen om.

Als de wind komt voor de regen,
Dan kunnen de zeilen er wel tegen;
Maar als de regen komt voor de wind,
Maakt dan, dat gij Uw zeilen bindt.

Als de wolken vergaren, dik en vast,
Zie goed uit voor zeil en mast;
Maar als zij weer verteren,
Schiet uit Uw lijn en net met eren.

Vlagende winden en uithuizige vrouwen,
Daar kan men niet goed huis mee houwen.

Als het glas *) valt spoedig neer,
Maak U klaar voor stormweer.
Maar als het zachtjes rijst,
Zet bij de zeilen, doet men wijs.

's Avonds de zon in een nestje,
Dat is morgen een Noordwestje.

v. H.

*) Barometer

RECTIFICATIE

Bij de publicatie in ons vorig nummer van de onderscheiden werknemers die op 29 april j.l. uit handen van burgemeester G. E. van Walsum de Koninklijke Onderscheiding ter erkenning van hun verdiensten voor de gemeenschap ontvingen, ontbrak de naam van één onzer gedecoreerden.

We vermelden nogmaals de (nu volledige) lijst:

Ere-medaille, verbonden aan de Orde van Oranje Nassau., in zilver:

bankwerkersbaas	E. L. Houdtzagers;
scheepmakersbaas	G. A. Ligthart;
electriciensbaas	L. Romijn;
veiligheidscontroleur	A. Spiering;
baas mech. bew. S	H. Stok;

Ere-medaille, verbonden aan de Orde van Oranje Nassau, in brons:

stellingwerker	C. Dekker;
ijzerwerker	C. Kooyman;
bankwerker	C. Lammers;
koperslager	G. Leuvekamp;
ijzerwerker	W. J. Meynders;
ijzerwerker	C. T. v. d. Perk;
koperslager	A. de Ruiter;
scheepmaker	M. Schets;
stoker Dockyards	C. A. Snelleman;
stellingwerker	H. v. d. Steen;
opruimer	K. v. d. Steen;
el. kraandrijver	P. Verschoor;
ijzerwerker	J. v. d. Weyde;
stellingwerker	S. de Wolf;
revolverdraaier	P. L. Zijdemans;

UW HUIS GEZIEN DOOR HET OOG

..... Uw bouwer U zelf ..... Uw b

IS EEN EIGEN H

(ontleend aan personeelsor

U hebt ongetwijfeld wel eens gedacht — misschien serieus, misschien vluchtig — over een eigen huis, een onderwerp dat zich nog steeds in een grote belangstelling verheugt. En dat is geen wonder. De talloze advertenties in de dagbladen wekken de indruk dat niets zo eenvoudig is als het kopen van een huis. Voor een betrekkelijk kleine storting aan „eigen geld" ineens — zeggen de advertenties — kan men in de meest fraaie en ruime huizen wonen, terwijl per maand een bedrag wordt gevraagd dat in vele gevallen lager is dan de huur die men thans betaalt. Alles met elkaar is dat wel een zeer optimistische voorstelling van zaken. Maar misschien bent u — terecht — wat voorzichtig met deze advertenties en denkt u dat „alles wat er nog wel zal bijkomen" toch wel zulke bedragen zal vragen, die voor u niet of slechts met grote offers op te brengen zijn. Dat is natuurlijk een zaak die u geheel en al zelf moet beslissen. Maar wij kunnen u wél een denkbeeld geven van de gevolgen die een „eigen huis" voor u kan hebben. En dan verstaan we onder „eigen huis" een nieuwbouwhuis, waarvan u dus de eerste bewoner wordt.

▲ Hypotheek: Waar en Hoeveel?

Om een huis te kopen is het niet noodzakelijk dat u eerst jarenlang gaat sparen om de koopsom bij elkaar te krijgen. Nee, u kunt reeds rustig in uw huis wonen vóórdat u het benodigde bedrag uit eigen middelen hebt bijeen vergaard. Het is namelijk mogelijk om een hypotheek af te sluiten, dat wil zeggen dat u geld kunt lenen waarbij het huis als onderpand fungeert. In het algemeen wordt een hypotheek verleend tot 60 à 70 procent van de waarde van het huis. Soms is het mogelijk om een hypotheek tot 90 procent van de waarde te verkrijgen. In dat geval moet U dus zelf over *f* 2.200,— beschikken om een huis van *f* 22.000,— te kunnen kopen. Voor de rest — *f* 19.800,— — zorgt de hypotheek of, om het officiëler te zeggen, de „lening onder hypothecair verband". Om een hypotheek af te sluiten kunt u zich het beste wenden tot een notaris, makelaar of een hypotheekbank. Voor het geleende bedrag moet uiteraard rente worden betaald. Momenteel is het meest gangbare rentepercentage 4¾, zodat wij met dit cijfer verder zullen werken.

▲ Premie en Toeslag.

Eén van de regeringsmaatregelen om het eigen-woningbezit te bevorderen, bestaat uit het verlenen van een premie. Deze premie bedraagt sedert 1 april 1960 gemiddeld *f* 3000, maar.... die premie wordt soms aan de bouwer en niet aan de **koper** betaald. Wanneer dus wordt geadverteerd: „Koopsom *f* 22.000", dan is daarvan de premie waarschijnlijk reeds afgetrokken. Nu krijgt u wèl zelf een toeslag, die — afhankelijk van de gezinsgrootte — gemiddeld *f* 1.100 bedraagt. Van de *f* 22.000 krijgt u dus *f* 1.100 terug. De mogelijkheid is zeker niet uitgesloten dat in de advertentie dit laatste bedrag ook reeds is afgetrokken. U moet wel goed informeren.

▲ Annuïteitslening.

Voor de koper is de aantrekkelijkste vorm van hypothecaire lening, een annuïteitslening, d.w.z. dat gedurende een reeks overeengekomen jaren (maximaal 30) elk jaar een vast bedrag wordt betaald aan rente en aflossing. Het maandelijks bedrag is 1/12 van het als „annuïteit" aangeduide jaarbedrag. De annuïteit — en dus ook de maandelijkse termijn — is een steeds gelijkblijvend totaalbedrag voor rente en aflossing samen. Hij wordt berekend door uit te gaan van de afgesproken aflossingstijd, de rente en het leningsbedrag. Hij is op de kop af zó hoog dat u door dit bedrag te betalen — niet meer en niet minder — precies in de afgesproken tijd met de betaling van rente en aflossing klaar bent.

Er bestaan ook andere vormen van hypo-

VAN.....

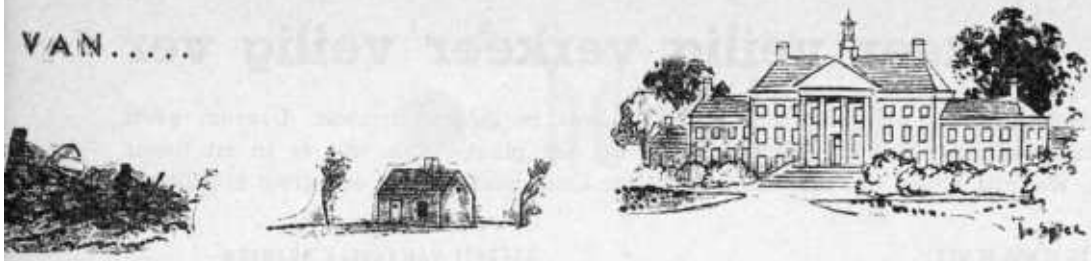

andassuradeur ..... Uw hypotheeknemer ..... Uw belastinginspecteur

UIS EEN KRUIS?

van Shell - Nederland - Pernis)

Bij het berekenen van de annuïteit wordt gebruik gemaakt van zogenaamde „annuïteitentafels". Dit zijn tabellen waarin omrekeningsfactoren staan, die op elk willekeurig hypotheekbedrag kunnen worden toegepast. De omrekeningsfactor voor de lening in ons voorbeeld (25 jaar à 4¾ pct.) is 0.06918513. Het bedrag van de lening is *f* 18.810, zodat per jaar de annuïteit bedraagt 0,06918513 × *f* 18.810 = *f* 1301,37.

Een annuïteit van 20 jaar heeft als omrekeningsfactor 0,07855047. Bij een annuïteit van 30 jaar wordt met het getal 0,06320945 gerekend.

theek, waarbij u de eerste jaren veel moet aflossen en de laatste jaren minder óf waarbij u aanvankelijk helemaal niet aflost. U betaalt alleen maar rente en pas bij het einde van de afgesproken tijd moet u aflossen, de hele lening in één keer.

▲ Rente en Aflossing.

Uitgaande van een zo gunstig mogelijke hypotheek tot 90% van de koopsom hebben wij hier alles eens in een overzicht samengevat. Houdt U er wel rekening mede dat het bedrag achter netto stichtingskosten hetzelfde is als koopsom.

Stichtingskosten	24.000	25.000	26.000
Af: premie voor bouwer	3.000	3.000	3.000
Koopsom (netto stichtingskosten)	21.000	22.000	23.000
Af: toeslag	1.100	1.100	1.100
Door koper te betalen	19.900	20.900	21.900
Hiervan eigen geld 10 %	1.990	2.090	2.190
Hypotheek 90% à 4 3/4%	17.910	18.810	19.710
Annuïteit 30 jaar	1.132	1.189	1.246
is per maand	94	99	104
Annuïteit 25 jaar	1.239	1.301	1.364
is per maand	103	108	114
Annuïteit 20 jaar	1.407	1.478	1.548
is per maand	117	123	129

In deze tabel zijn verschillende bedragen en verschillende looptijden opgenomen, zodat u voor uzelf kunt berekenen wat eventueel in uw geval van toepassing zou kunnen zijn. U ziet dat de maandelijkse aflossing — wat begrijpelijk is — minder is bij 30 jaar dan bij 25 jaar, en bij 25 jaar weer minder dan bij 20 jaar. In dit aritkel zullen wij steeds de middelste kolom van de tabel als voorbeeld nemen en dan de annuïteit van 25 jaar. Maandelijks moet er dus aan **rente en aflossing** *f* 108 worden betaald (bij een annuïteit van 30 jaar is dit dus *f* 99).

En aan eigen geld hebt u nodig *f* 2.090. Dat wil zeggen, dat u dat bedrag aan de bouwer moet geven. **Maar daarmee bent u er nog niet!**

▲ Dure lettertjes.

V.o.n. en k.k., lettertjes die nogal eens in de advertenties voorkomen. Het zijn dure lettertjes. V.o.n. betekent „vrij op naam", wat wil zeggen, dat de registratiekosten (5 pct. van de koopsom) en overdrachtskosten voor rekening van de verkoper zijn. K.k. betekent „kosten voor koper". De koper moet dus alle bijkomende kosten betalen. En dat loopt nogal in de papieren: kosten van taxatie en registratie, overdrachtsakte, hypotheekakte, kosten bemiddelend orgaan (waarover in ons volgend nummer meer) en dergelijke kunnen bij een koopsom van *f* 22.000,— ongeveer *f* 2.000,— bedragen en dus in ons voorbeeld het bedrag aan eigen geld nagenoeg verdubbelen.

(wordt vervolgd)

veilig verkeer veilig verkeer veilig ver

Heel veel mensen weten niet wàt ze drinken of wat ze mògen drinken. Daarom geeft Veilig Verkeer's mannetje Wouter Wegwijs U hierbij een plaatje van wàt er in zit (meer dan U denkt). Waaruit blijkt, dat een ongeluk in een klein, maar òok in een groot glaasje zit.

ZELFS HET MINSTE IS NOG TE VEEL

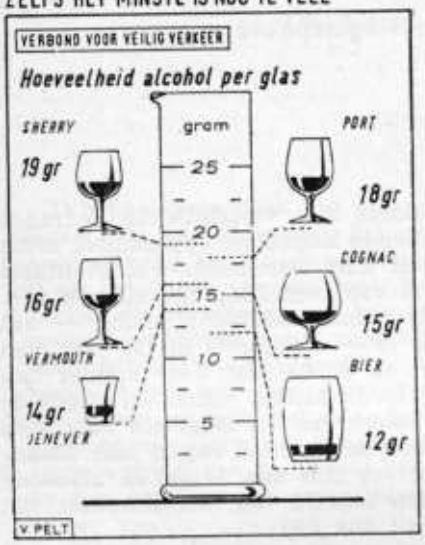

STERKTE VAN ENKELE DRANKEN

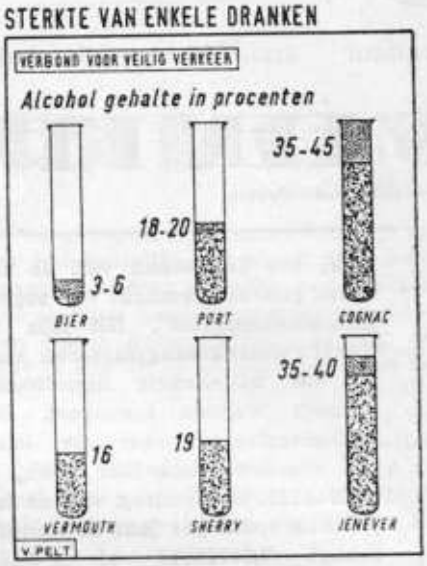

DE GROENE ZUIL

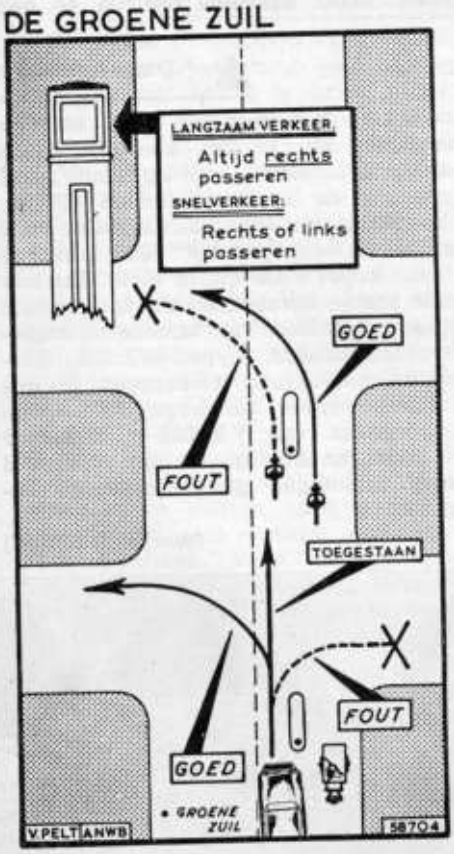

Het langzame verkeer (óok bromfietsers) moet de groene zuil **altijd** aan de **rechterzijde** voorbijrijden. Dit geldt ook als direct na de verkeersheuvel linksaf wordt geslagen.

Een goede ANWB-raad: Let in dit geval zéer goed op het achteropkomend verkeer dat de heuvel aan de linkerzijde voorbijrijdt en geef bij het links afslaan duidelijk richting aan!

Het **snelverkeer** mag deze heuvel rechts óf links voorbijrijden, doch het rechts passeren verdient aanbeveling. Het links passeren zou eigenlijk alleen moeten gebeuren wanneer de ruimte rechts van de heuvel door overig verkeer in beslag wordt genomen.

Het links passeren is **verplicht** als direct na de heuvel naar links wordt afgeslagen. Dit is dus een kwestie van voorsorteren.

Het links passeren van de heuvel is **verboden** als op het kruispunt, direct na de heuvel, naar **rechts** wordt afgeslagen.

Voor alle snelverkeer geldt: passeert u de heuvel links en blijft u rechtuit rijden, weest dan extra bedacht op het langzame verkeer dat na de heuvel links afslaat en dat dus op uw rijstrook komt!

heelal en aarde

Interessante en boeiende expositie.

Wat de Floriade met haar weelde aan bloemen en planten bijzonder attractief maakt is de telkens wisselende aanblik van de binnententoonstellingen, die in de Ahoy- en de Energiehal gehouden worden.

Na de bolgewassen en de azalea's is op het ogenblik — terwijl de Energiehal een rijkdom aan exotische gewassen uit alle delen der wereld herbergt — in de Ahoyhal een bijna verbijsterend schouwspel ondergebracht, de expositie „Heelal en Aarde".

Wie uit het volle daglicht de geheimzinnige donkere ruimten van deze expositie betreedt, die verlicht worden door het bizarre schijnsel van fluorescerende verven, vraagt zich af wat het verband is met de bloemenpracht daarbuiten. Maar dat verband is hem al spoedig duidelijk, want „Heelal en Aarde" is als het ware de apotheose, het sluitstuk op het panorama van het plantenrijk dat de Floriade biedt.

Een nietig stofje .....

„De aarde, een nietig stofje in het onbegrensde wereldruim". Deze tekst, die ergens op deze tentoonstelling boven de hoofden van de bezoekers te lezen staat, geeft de sleutel tot de opzet van „Heelal en Aarde".

Een stofje in het heelal. Maar op deze nietige planeet treffen we leven aan, van planten, dieren en mensen. En het menselijk verstand is tot de slotsom gekomen dat er een samenhang bestaat tussen al wat leeft en groeit op aarde — dus ook de plantengroei — en de krachten van het heelal; dat het aan de uit het wereldruim afkomstige zonnestraling te danken is dat de aarde met haar beschermende luchtmantel, de dampkring, een **bewoonbare** planeet is.

„Zon — bron van energie voor plant, dier en mens....", zo luidt een andere tekst welke men er aantreft. Uit deze gedachte ontvouwt de expositie „Heelal en Aarde" de verschillende aspecten door de bezoeker mee te voeren op een fascinerende, wetenschappelijke ontdekkingstocht door aardkorst, dampkring en wereldruim.

Zij laat de bezoeker kennis maken met het in onze dagen zo bij uitstek actuele ruimteonderzoek, waarbij met elektronische zintuigen uitgeruste raketten en kunstsatellieten de hogere regionen van de dampkring en de drempel van het wereldruim verkennen, zij brengt hem in contact met de bronnen van fossiele energie — steenkool en aardolie — waarin zonne-energie is opgehoopt en zij laat zien van hoeveel betekenis deze geweest zijn en nog altijd zijn voor het zich voortdurend ontwikkelende verkeer. Een afdeling Kernenergie herinnert er aan, hoe de mens ook de beschikking heeft gekregen over een vorm van energie welke géén opgehoopte zonne-energie is. Van de methoden en de resultaten van het ruimte-onderzoek wordt een beeld gegeven en een model van een kunstmaan die om de aardbol cirkelt demonstreert het weer uitzenden van opgenomen berichten.

Een boeiend spel.

De Kosmoscoop — een boeiend projectiespel — en het Planetarium maken de bezoeker vertrouwd met de plaats van de aarde in het heelal en met de leden van het zonnestelsel. Ook de mogelijkheid van plantengroei op de planeet Mars is niet vergeten.

„De elektronica", aldus vermeldt een tekst aan de wand, „is de slagader van de ruimtevaart". Van de mogelijkheden welke de elektronica biedt geven een langs elektronische weg beveiligd spoorwegtraject, een parcours geleide autootjes en een bassin met radiobestuurde boten een denkbeeld.

Interessante bijdragen.

Aan deze bijzondere expositie heeft Philips — binnen de grote opzet van het geheel — een aantal interessante bijdragen geleverd op het terrein van de elektronica. Daaronder vallen de demonstratie van de elektronisch geleide autootjes, het elektronisch beveiligd treintraject, alsmede de bootjes. Deze laatsten worden voor de eerste maal in Nederland gedemonstreerd. Met behulp van radiobesturing kan men deze de haven doen uitvaren, kan men van de grootste de reddingsboten doen uitzetten en weer inhalen, door een katapult van het dek af een vliegtuig doen opschieten en het met behulp van een kraan weer aan boord doen hijsen. Daarnaast is er nog de satelliet die langs elektronische weg berichten uitzendt.

Tevens werd de realisatie van de spectaculaire Kosmoscoop verzorgd. De Kosmoscoop is een lichtspel, dat tot stand wordt gebracht met behulp van een combinatie van dia- en filmprojectoren en dat toegelicht wordt met een gesproken tekst en bijbehorende elektronische muziek. Daar dit lichtspel tijdens de

duur van de tentoonstelling vele malen zal moeten worden herhaald, is de opvoering ervan geautomatiseerd op de wijze zoals dit in 1958 ook met het Poème Electronique in het Philips' Paviljoen op de Expo is geschied. Voor deze automatisering en tevens voor de registratie en weergave van het geluid is gebruik gemaakt van een grote stereo bandrecorder, waarvan de band twee sporen bevat.

Tekst en elektronisch geluid — een fragment van Henk Badings' compositie „Kaïn en Abel" — worden weergegeven via het ene spoor, het andere bevat de commandosignalen ten behoeve van de automatisering. Deze commando's worden via een stuurapparaat doorgegeven aan de diverse projectoren.

Eveneens werden de 16 mm-projectoren ten behoeve van de verschillende filmvoorstellingen door Philips beschikbaar gesteld en geïnstalleerd. Van deze filmvoorstellingen kunnen o.a. genoemd worden die in de zogenaamde Caltex-inzending en in de stand Hitte en Koude.

Een attractieve inzending is ook de Van de Graaff-generator voor het opwekken van hoge elektrische spanningen.

Door het Philips' Natuurkundig laboratorium tenslotte werd een lichtkast voor het demonstreren van plantengroei bij kunstlicht beschikbaar gesteld.

ZEVENDE NATIONALE LOTERIJ
KANKERBESTRIJDING

De Nederlandse Vereniging tot steun aan het Koningin Wilhelmina Fonds voor de kankerbestrijding begon zaterdag 21 mei met de uitgifte van haar Zevende Nationale Loterij.

De prijzen van deze loterij zijn zeer aantrekkelijk. De eerste prijs bestaat uit goederen naar keuze, ter waarde van *f* 15.000,—; de tweede prijs is een luxe personen auto ter waarde van *f* 7.500,—.

Er zijn echter nog veel meer fraaie prijzen, waaronder een televisietoestel (grootbeeld, incl. antenne), luxe huishoudpakketten, reischeques van de Nederlandse Spoorwegen (100 km gratis per trein door Nederland), etc., etc.

In totaal zijn er 300.000 loten, die tegen 50 cent per stuk zullen worden verkocht. Ze zijn verkrijgbaar aan de winkels waar de aanplakbiljetten van deze loterij voor het raam hangen of door storting op postgironummer 1812 t.n.v. Koningin Wilhelmina Fonds, afd. Actie, Amsterdam. Wilt U een trekkingslijst? Vergeet dan niet tevens *f* 0,20 extra te gireren. De trekking geschiedt op uiterlijk 31 december van dit jaar.

De kankerbestrijding heeft Uw steun dringend nodig. Weet U, dat het Koningin Wilhelmina Fonds in de ruim 10 jaar van zijn bestaan meer dan 15 miljoen gulden heeft afgedragen voor research, apparatuur en gebouwen van de Nederlandse geneeskundige instituten?

De strijd moet doorgaan, door en met Uw steun!

40.000
IMMIGRANTEN OP DE R.D.M.

Vrijdagmorgen 3 juni j.l. speelde zich een klein drama af op de wal voor de Ketelmakerij. Een grote bijenzwerm cirkelde boven het oostelijk terrein. H.M. de bijenkoningin die blijkbaar moe was geworden van de lange rondvlucht, zocht een geschikte landingsplaats uit en ze vond die op de lichtkap van de Bogesund, die tijdelijk van het schip op de wal was geplaatst.

Van dit natuurlijk tafreeltje hebben wij een foto weten te maken.

Op de type-afdeling werd de heer A. Biesheuvel, imker uit Poortugaal, verzocht de immigranten te verwijderen, wat hem op vakkundige wijze zonder veel moeite gelukte. De lichtkap kon spoedig weer aan boord worden gezet en 's avonds, toen de bijen in de korf van de imker waren verdwenen, verhuisde het bijenvolkje, naar schatting 40.000, naar Portugaal.

Met hun k o n i n g i n !

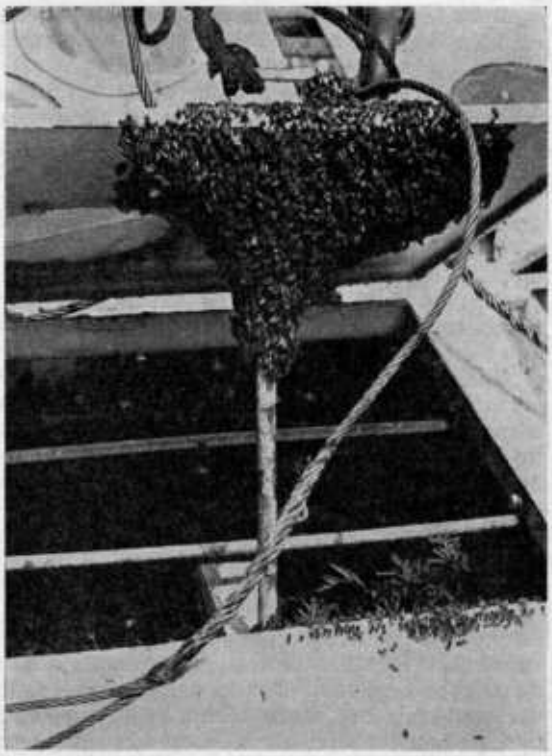

Vertrek van leermeester-draaiers M. F. Peters
De oud-leerling C. Boender neemt afscheid van hem.

Jubileum boordersbaas B. van Dijk.
De „voor-de-vuist-weg-speech" van de jubilaris.

MODELBOUWCLUB

De jaarlijkse reunie van de Nederlandse Vereniging van Modelbouwers, die dit jaar georganiseerd werd door de afd. Rotterdam, werd op zaterdag 28 mei gehouden in het Groothandelsgebouw. De weersomstandigheden waren op die dag niet gunstig, maar in de zaal Beatrix heerste een gezellige en prettige sfeer. Het kopje koffie smaakte best en ook het programmaboekje was prima verzorgd.

Tot ca. 11 uur konden we de ingezonden modellen bezichtigen. Grote belangstelling bestond er voor de modellen die ik had meegebracht. De Vrijburgh van ons lid L. P. de Vos en de Kemphaan van J. Stooker vonden veel waardering, temeer daar dit hun eerste modellen zijn.

In het programmaboekje stond een foto van de Vrijburgh met als onderschrift: Vervaardigd door de leden van de Rotterdamsche Droogdok Club. Men kreeg hierdoor de indruk dat het gezamenlijk was gemaakt. Ik heb daarom de vele bezoekers op de fout van het onderschrift moeten wijzen en hen verteld dat de eer alleen ons lid L. P. de Vos toekomt. Van deze plaats zou ik willen voorstellen in het vervolg foto en vervaardiger van het model te publiceren. Ere wie ere toekomt!

Het is verheugend dat er ook in de top van ons bedrijf belangstelling bestaat voor de modelbouw. Onder de vele aanwezigen zag ik onze direkteur Ir. Van der Pols, die zitting had in het comité van aanbeveling, waarvan burgemeester Van Walsum voorzitter was.

Om 11 uur opende de heer Keller, voorzitter van de jubilerende afdeling Rotterdam, de feestelijke bijeenkomst. Hij sprak over het wel en wee van zijn afdeling, die eerst bestond uit louter scheepsmodelbouwers, maar later uit modelbouwers in het algemeen, wat het ledental aanmerkelijk deed verhogen. Daarna werden door de zusterverenigingen gelukwensen aangeboden, die vergezeld gingen van fraaie bloemstukken en geschenken.

Na dit ceremonieel kwam de voorzitter van het hoofdbestuur aan het woord. De heer Bettonviel uitte zijn dankbaarheid namens de aanwezigen voor de bijzonder goed georganiseerde reunie en ontvangst. Jhr Rappard, bedrijfsadviseur, was zeer verheugd dat er tegenwoordig diverse bedrijven zijn die de machines en gereedschappen, voor zover nodig, ter beschikking van de clubs stellen, die aan het bedrijf zijn verbonden. Het bedrijf plukt ook de vruchten van modelbouw, want het voert de vakbekwaamheid, vooral bij de jeugdige leden, belangrijk op.

Na afloop van de voortreffelijk verzorgde lunch op het dakterras, begaven wij ons naar de gereedstaande bussen voor de rondrit in het Botlek- en Europoortgebied. Jammer dat het weer niet was verbeterd, want de regen belemmerde het uitzicht. Onze tocht leidde langs de Shell, de nieuwe Esso-raffinaderij en over de werf Verolme. Vervolgens langs de Waterweg, over de dam naar Oostvoorne en via Den Briel naar Rotterdam. De reis eindigde op het Noordereiland waar wij uitgenodigd door de firma Hulstkamp, nog een uurtje gezellig bij hen hebben doorgebracht.

C. Blinksma

Dagtocht

Om kennis te maken met onze Reisclub hebben wij besloten de dagtocht naar de Holterberg en de Lemelerberg op woensdag 17 augustus open te stellen voor alle W.E.K.-leden.

Wilt U een prettige en gezellige dag hebben, sluit U dan bij ons aan en wij garanderen U een prachtige tocht. De prijs bedraagt *f* 13,— (inbegrepen 's morgens koffie, 's middags een consumptie naar keuze, 's avonds diner).

Maar.... geef U spoedig op! Het aantal plaatsen is niet onbeperkt.

Middagtocht

Zaterdag 27 augustus maken we een middagtocht, waarvan we de route, vol afwisseling, geheim willen houden. Heeft U zin om mee te gaan? Vanaf heden opgeven bij het bestuur van de Reisclub. De kosten zijn zo laag mogelijk gehouden, n.l. *f* 4,— per persoon, en ook hier geldt: **Wie het eerst komt, het eerst pompt.**

Het Bestuur.

AFSCHEID

Met ingang van 1 juni 1960 gingen met pensioen de heren:

J. KOUDSTAAL,

timmerman, geboren 6 mei 1895, wonende Coloniastraat 10a te Rotterdam-6, werkzaam op de N.W. van 20 december 1920 tot 10 november 1923 en vanaf 12 november 1923 op de R.D.M.

M. F. PETERS,

leermeester draaiers, geboren 30 oktober 1894, wonende v. Heusdestraat 23c te Rotterdam-6, werkzaam van 12 augustus 1920 tot 1 oktober 1922 op de N.W. en vanaf 28 februari 1930 op de R.D.M., en

P. L. ZIJDEMANS,

revolverdraaier, geboren 30 april 1895, wonende Rondoplein 1a te Rotterdam-22, die vanaf 17 juni 1919 werkzaam was op de R.D.M.

Dankbetuigingen

Onze hartelijke dank voor de aardige attentie, die wij ter gelegenheid van onze 25-jarige echtvereniging van W.E.K. mochten ontvangen.

J. C. van Felius
A. van Felius - Quist

Van harte dank ik het bestuur van W.E.K. voor het medeleven en de schaal met fruit die ik i.v.m. mijn ziekte mocht ontvangen.

J. v. d. Werf

IN MEMORIAM

Op 28 april 1960 overleed de heer

M. VERHOEF,

portier, geboren 27 juli 1917 en gewoond hebbende Amelandseplein 18a te Rotterdam-21, die van 3 september 1956 af, werkzaam was bij de R.D.M. Op weg naar huis zijnde, kwam hij door een ongeval om het leven.

Hij ruste in Vrede.